

KAMMARRÄTTEN



RÄTTSFALL

Fråga om bosättning för person, tillhörande Antarktisexpeditionen.

En person här kallad X., avgav åren 1950—52 självdeklarationer i en svensk universitetsstad, i vilka han bl. a. uppgivit viss inkomst från en svensk vetenskaplig institution.

Deklarationerna godkändes av vederbörande TN.

Härefter anförde X besvär hos vederbörande PN med förmälan att han icke vore här i riket skattskyldig för ifrågavarande inkomst. X meddelade därvid, att han under tiden den 15 oktober 1949—den 3 mars 1952 innehaft tjänst såsom läkare vid den norsk-brittisk-svenska Antarktisexpeditionen, att han medelst fartyg anlänt den 10 februari 1950 till det norska Dronning Mauds land och att han därefter varit bosatt i expeditionens kvarter i Maudheim under tiden den 20 februari 1950—den 14 januari 1952.

I avgiven förklaring yttrade vederbörande TO bl. a. följande. X hade sedan år 1939 utan avbrott varit kyrko- och mantalsskriven hos sin moder här i riket. Den aktuella tid, varom i målen vore fråga, torde omfatta expeditionens utrustning, färden med fartyget till Antarktis, vistelsen i den vid fartyget upprättade basen,

utflykter därifrån över isen samt återfärden med fartyget till Europa. Skatterättsligt syntes fallet närmast vara att likställa med sjöfolks anställning ombord. Den internationella skatterätten byggde på den principen, att varje person skulle erlägga skatt någonstades. I detta fall skulle vid skattebefrielse för X i Sverige fullständig skattefrihet uppkomma. Någon bosättning kunde väl icke förekomma i ett fullkomligt öde land. Då X således under hela expeditionstiden finge anses ha varit bosatt i Sverige (jfr anvisningarna till 53 § KL) avstyrktes bifall till besvären.

Jämväl vederbörande TI hemställde om avslag å besvären.

Genom beslut den 6—7 november 1952 lämnade PN, som ansåg att X varit här i riket bosatt under ifrågavarande beskattningsår, besvären utan bifall.

Härefter besvarade sig X hos KR, var-est X fullföljde sin förenämnda talan. Med anledning av vad från TO:s sida framhållits yttrade X bl. a. följande. Expeditionens bas hade ingalunda varit belägen invid fartyget utan fullt fristående c:a 3 km från själva kusten. Fartyget hade lämnat expeditionen så snart avlastningen avslutats och återvänt till Norge. Bortsett från ett kortvarigt besök i januari 1951

för lossning av ny proviant hade fartyget därefter icke haft någon kontakt med expeditionen förrän vid hämtningen av densamma 1952. Basen med dess vinterbonade byggnader hade utgjort expeditionsmedlemmarnas fasta bostad fr. o. m. den 20 februari 1950, då den ansetts fördigställd, t. o. m. den 14 januari 1953, då expeditionens radiostation officiellt stängts. X funne TO:s påstående därom, att bosättning icke kunde förekomma i "ett fullkomligt öde land", oriktigt. Graden av sedvanlig komfort torde icke ha något avgörande inflytande på frågan, huruvida bosättning skett eller icke. Maudheim vore f. ö. ett internationellt erkänt samhälle med fast norsk radiostation, eget elektricitetsverk, internationell väderleksstation m. m. Under expeditionstiden hade X icke uppehållit sig å resor utan alltså haft fast bostad utomlands. Han hade under nämnda tid varken haft familj eller bo kvar i riket. Före expeditionen hade han, som vore ogift, förhyrt bostad hos sin moder, vilken bostad efter att han uppsagt sig till avflyttning fr. o. m. den 15 november 1949 uthyrts till annan person. De av X:s personliga tillhörigheter, som icke medförts till Antarktis, hade han låtit magasinera å en vindslokal.

I en senare till KR ingiven skrift upplyste X, att expeditionens såväl engelska som norska medlemmar i sina resp. hemländer åtnjutit fullständig skattebefrielse

för den inkomst, de uppburit under expeditionstiden.

I förklaring av TO avstyrktes bifall till besvären under framhållande därav att X och expeditionens övriga medlemmar icke i vanlig mening varit bosatta i det öde Dronning Mauds land, vilket väl bäst framginge därav att norska staten icke upptog "befolkningen" där i något folkregister eller läte skattskryva densamma.

Jämväl i förklaring av TI hemställdes om avslag å besvären. Denne anförde bl. a. följande. Efter de av X senare lämnade upplysningarna i målet syntes viss tvekan kunna råda ifråga om hans skattskyldighet här i riket. X hade under sin bortovaro haft viss anknytning till Sverige, såsom genom mantalsskrivning, moderns bosättning och lösörets magasinering, varjämte han icke kunde anses haft närmare anknytning till annat av människor bebott land. Det syntes ej heller helt kunna bortses från den omständigheten, att X icke vore skattskyldig i annat land.

Genom utslag den 15 februari 1955 förklarade KR, att X icke kunde anses ha varit här i riket bosatt under den tid, han tillhört ifrågavarande expedition. I anledning härav undanröjdes X:s taxeringar åren 1951—52, varjämte hans taxering 1950 nedsattes med ett belopp, motsvarande vad han såsom läkare vid expeditionen åtnjutit. Jfr RÅ 1941 not. 512 och 1946 not. 809.